

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/787/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513222718
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Považan
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1513222718.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a.s., IČO: 00 492 736, Olejkárska 1, Bratislava, zast. JUDr. Vladimírom Kánom, advokátom so sídlom Nám. Martina Benku 9-C1, Bratislava, proti odporcovi: V. K., N.. XX. XX. XXXX, trvale bytom J.J. XXXX/XX, A., o zaplatenie 50,50 Eur, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 09. júla 2014, č. k. 39C/58/2014-25, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 50,50 Eur a náhrady trov konania, titulom úhrady za cestovanie prostriedkom mestskej hromadnej dopravy bez platného cestovného lístka. V konaní úspešnému odporcovi náhradu trov konania podľa § 142 os. 1 O.s.p. nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy v konaní nevznikli.

Vykonaným dokazovaním súd prvého stupňa zistil, že odporca dňa 14. 04. 2011 cestoval dopravným prostriedkom navrhovateľa, autobusovou linkou č. 30, a na vyzvanie revízora sa nevedel preukázať platným cestovným lístkom. Odporca nezaplatil cenu dopravy úhradou na mieste a ani po zaslaní pokusu o zmier- výzvy na zaplatenie.

Aplikujúc ust. § 100 ods. 1, § 108, § 760 Občianskeho zákonníka, § 9 písm. b) v spojení s §14 ods. 2 zák. č. 168/1996 Z.z., § 2 písm. b) a § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 01. 05. 2014 na zistený skutkový stav veci dospel prvostupňový súd k záveru, že nároku navrhovateľa nie je možné vyhovieť z dôvodu jeho premlčania. Posúdil, že nárok v predmetnom konaní vyplýva zo spotrebiteľského vzťahu, nakoľko odporca využil prepravné služby poskytované navrhovateľom, ktorý konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti (vykonávanie mestskej hromadnej dopravy v Bratislave). Na druhej strane odporca nekonal pri využití týchto služieb ako podnikateľ a nastúpením do vozidla navrhovateľa prijal návrh navrhovateľa na uzatvorenie zmluvy o preprave. Neuhradením cestovného však došlo zo strany odporcu k porušeniu podmienok prepravnej zmluvy vyplývajúcich z prepravného poriadku navrhovateľa. S odkazom na ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. prvostupňový súd ex offo posudzoval otázku premlčania žalobou uplatneného nároku. Nakoľko zák. č. 168/1996 Zb. neupravuje premlčanie nároku dopravcu na úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom, premlčanie tohto nároku posúdil v zmysle § 853 O.z. na základe analógie legis podľa tých ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú vzťahy obsahom a účelom najbližšie. Za takéto ustanovenie označil § 108 O.z., nakoľko nielen nárok na cestovné, ale aj nárok na úhradu za nepreukázanie sa platným cestovným lístkom patrí podľa prvostupňového súdu medzi z práva prepravy podľa § 760 O.z. Začiatok plynutia premlčacej doby prvostupňový súd stanovil na 14. 04. 2011, kedy odporca cestoval v dopravnom prostriedku navrhovateľa bez platného cestovného lístka a súčasne bol pri kontrole vyzvaný k zaplateniu žalovanej sumy, čo je zaznamenané aj v hlásení tarifných a prepravných podmienok. Plynutie jednoročnej premlčacej doby tak v prejednávacom prípade skončilo dňa 14. 04. 2012. Nakoľko

návrh na začatie konania bol na súde podaný až dňa 01. 07. 2013, nárok ako premlčaný musel prvostupňový súd zamietnuť.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal pre nesprávne právne posúdenie veci napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. V úvode odvolania upozornil, že v danej veci sa nejedná o spotrebiteľskú zmluvu, ako bolo rozhodnuté aj rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 12. 04. 2011, sp. Zn. 10C/29/2011 (potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Co/288/2011), v ktorom konajúci súd okrem iného uviedol, že Prepravný poriadok MHD v Bratislave, Tarifa MHD v Bratislave a cestovné poriadky sú verejným návrhom navrhovateľa na uzavretie zmluvy o preprave osôb, pričom cestujúci má povinnosť pred nastúpením do MHD oboznámiť sa s podmienkami cestovania a na základe toho sa môže rozhodnúť, či služby navrhovateľa využije alebo zvolí iný spôsob prepravy. Navrhovateľ je toho názoru, že odporca nástupom do vozidla mestskej hromadnej dopravy konkludentne a dobrovoľne s navrhovateľom uzatvoril zmluvu o preprave osôb a v zmysle nej bol povinný dodržiavať prepravné a tarifné podmienky navrhovateľa. S odkazom na ust. § 9 písm. b), § 11 ods. 1 písm. b), § 14 ods. 2 zák. č. 168/1996 Zb. o cestnej doprave a čl. 6 Prepravného poriadku navrhovateľ odôvodnil povinnosť odporcu zaplatiť navrhovateľovi cestovné vo výške 0,50 € a úhradu 50 €, ktorá mu vznikla tým, že na výzvu revízora dňa 14. 04. 2011 na linke MHD č. 30 sa nepreukázal platným cestovným lístkom. Prvostupňový súd podľa navrhovateľa vec nesprávne právne posúdil aj v tom smere, že povinnosť na úhradu za nepreukázanie sa platným cestovným lístkom odvodenú od ustanovení zákona o o cestnej doprave nesprávne zaradil medzi práva z prepravy podľa § 760 O.z. Nakoľko zákon o cestnej doprave neustanovuje premlčaciu dobu za nezaplatenie úhrady pri cestovaní bez platného cestovného lístka, vo veci bolo podľa neho potrebné aplikovať všeobecnú trojročnú premlčaciu dobu uvedenú v ust. § 101 O.z., v rámci plynutia ktorej bola pohľadávka vo výške 50Eur uplatnená na súde. V závere dal navrhovateľ do pozornosti odvolacieho súdu rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave v skutkovo totožných veciach vedených pod sp. zn. 14Co/216/2011 a sp. zn. 15Co/67/2011, v ktorých odvolací súd odvolaniam navrhovateľa vyhovel.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa v stanovenej lehote nevyjadril.

Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 os. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné, aj keď z iných, ako ním uvedených dôvodov.

Primárne sa odvolací súd zaoberal charakterom vzťahu medzi účastníkmi konania, pričom zhodne so súdom prvého stupňa dospel k totožnému záveru, že ide o spotrebiteľský vzťah a zmluva o preprave uzatváraná medzi navrhovateľom ako dopravcom a cestujúcim je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 ods. 1 Obč. zák. Ide totiž o zmluvu, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, pričom cestujúci nemá možnosť podstatným spôsobom, resp. žiadnym spôsobom ovplyvniť obsah dopravcom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Podľa Prepravného poriadku MHD v Bratislave je tento prepravný poriadok, Tarifa MHD a cestovné poriadky umiestnené na zástavkách verejným návrhom na uzavretie zmluvy o preprave osôb. Cestujúci sa však môže jedine rozhodnúť, či služby poskytované dopravcom využije a bude akceptovať ním stanovený Prepravný poriadok MHD v Bratislave, Tarify MHD a cestovné poriadky alebo služby dopravcu nevyužije, nemá však možnosť dohodnúť si individuálne podmienky, za akých tieto služby bude využívať, ani žiadnym spôsobom zasahovať do ich obsahu. V zmysle uvedeného je právny vzťah medzi navrhovateľom a odporcom v prejednávanej veci právnym vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy. Navrhovateľ (doprovca) má pritom v tomto vzťahu postavenie dodávateľa v zmysle § 52 ods. 3 Obč. zák. a zároveň predávajúceho v zmysle § 2 písm. b/ zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, keďže pri uzatváraní a plnení zmluvy o preprave koná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, ktorou okrem iného je aj pravidelná verejná cestná hromadná mestská doprava osôb. Odporca (cestujúci) vystupuje v postavení spotrebiteľa (§ 52 ods. 4 Obč. zák. a § 2 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z. z.).

Napriek tomu, že ide o spotrebiteľský vzťah, podľa názoru odvolacieho súdu však nie je v danej veci možné aplikovať ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. a prihliadnuť na premlčanie nároku navrhovateľa zo spotrebiteľskej zmluvy ex offio, teda bez uplatnenia námietky premlčania zo strany odporcu. Zákon č. 250/2007 Z. z. má slúžiť na ochranu spotrebiteľa ako slabšej strany v právnych

vzťahoch s dodávateľmi. Ochrana spotrebiteľa predstavuje súhrn právnych noriem zameraných na vyvažovanie faktickej nerovnosti medzi spotrebiteľom a dodávateľom v záväzkovo-právnom vzťahu, ktorých cieľom je chrániť spotrebiteľa ako slabšiu stranu tohto vzťahu pri uspokojovaní jeho potrieb, realizácii spotrebiteľských práv či uplatňovaní nárokov v konaniach pred príslušnými orgánmi. Odvolací súd má za to, že by bolo v rozpore s duchom zákona č. 250/2007 Z. z., pokiaľ by sa ochrana poskytla takému spotrebiteľovi, akým je v prejednávanej veci odporca, ktorý si sám nesplnil svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o preprave a neuhradil navrhovateľovi ako dopravcovi cenu cestovného lístka, resp. cestoval v dopravnom prostriedku navrhovateľa bez platného cestovného lístka. Inými slovami odporca ako spotrebiteľ postupoval protiprávne tým, že cestoval v prostriedku MHD bez platného cestovného lístka a tomuto jeho protiprávnemu konaniu podľa názoru odvolacieho súdu nie je možné poskytnúť ochranu vyplývajúcu z § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., a teda prihliadnuť na premlčanie nároku bez uplatnenia námietky premlčania. Z tohto dôvodu je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné v prejednávanej veci odkloniť sa od doslovného znenia zákona a s prihliadnutím na širšie súvislosti konkrétneho prípadu upustiť od aplikácie ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. Takýto postup je pritom v určitých prípadoch možný aj vzhľadom na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 341/07 z 1. júla 2008, v ktorom Ústavný súd SR vyslovil, že súd sa môže, ba dokonca musí od doslovného znenia právneho textu odchyliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 <aspi://module='ASPI'&link='460/1992%20Zb.%2523%25C8l.152'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Ústavy SR). V takýchto prípadoch sa musí zároveň vyvarovať svojvoľe (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii.

Súd prvého stupňa by tak v nadväznosti na uvedené v prejednávanej veci mohol prihliadnuť na premlčanie práva navrhovateľa iba na základe námietky premlčania vznesenej odporcom (§ 100 ods. 1 druhá veta Obč. zák.). Keďže však odporca námietku premlčania nevzniesol, neboli dané dôvody, pre ktoré by sa súd prvého stupňa mal zaoberať otázkou premlčania práva navrhovateľa.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil a v zmysle § 221 ods. 2 O.s.p. mu vec vrátil na ďalšie konanie.

Úlohou súdu prvého stupňa bude v ďalšom konaní vec meritórne prejednať a rozhodnúť o dôvodnosti navrhovateľom uplatneného nároku.

O náhrade trov konania rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.